

Scheidend CvB-voorzitter HAS Den Bosch, Jeroen Naaijkens:

‘Meer lef ton

Wie wil innoveren moet durven. Dat ervarende Jeroen Naaijkens als bestuurder van HAS Den Bosch en is ook zijn boodschap aan de leden van de Groene Kennis Coöperatie. Op 2 juli neemt hij afscheid.

De HAS Den Bosch is zoals hij zegt het mooiste wat hem ooit is overkomen. Jeroen Naaijkens (61) is verknocht aan de groene hogeschool die hij elf jaar lang als voorzitter College van Bestuur heeft geleid. Hij praat er met liefde en emotie over. Het ‘hartstikke lekker’ team, de eigenwijze koers, de successen én de menselijke factor. “Het is toch een soort familiebedrijf.” Het nemen van de beslissing om ermee te stoppen was dus een lastig proces, zo legt hij uit. “Het zal ook wel met de leeftijd te maken hebben. Op je vijftigste doe je dit gemakkelijker. Bij mijn eerdere banen had ik er minder moeite mee.” Bij de provincie Noord-Brabant, de Heidemij en voordat hij in 1999 naar de HAS Den Bosch kwam bij de Hogeschool West-Brabant in Breda waar Naaijkens directeur van de Technische faculteit was. “Allemaal banen voor kortere periodes overigens.”

Op 2 juli vindt zijn officieel afscheid plaats. Stoppen bij de Bossche hogeschool geeft meer ruimte en vrijheid. “In deze functie ben je twee, misschien zelfs wel drie dagen per week bezig met dingen waarvoor je niet gekozen hebt. De bureaucratie.” Dat was een belangrijke reden om de knoop door te hak-

ken. Maar er is ook een nieuw begin. “Waarden en normen, duurzaamheid en voedsel hebben me altijd al beziggehouden. Ik ga een paar projecten doen en heb concrete plannen om een kennisbedrijf op te zetten op het gebied van voedsel en duurzaamheid. Denk maar aan iets tussen HAS Kennistransfer en de universiteit.”

Vertrouwen

Naaijkens vertrekt op een moment dat de HAS Den Bosch op een hoogtepunt is. De prognoses wijzen uit dat het studentenaantal van de hogeschool in de komende vier jaar zal verdubbelen tot 3.000. Een spectaculaire groei. Nieuwe opleidingen zoals Food Design en vooral ook Toegepaste Biologie kregen zoveel aanmeldingen dat de geplande laatste open dag voor de zomervakantie zelfs werd afgezegd.

Over zijn rol in dat succes is Naaijkens tamelijk bescheiden. “Mijn voorganger (Willem te Beest red.) had flink moeten saneren nadat het begin jaren '90 bergafwaarts was gegaan.” Door de structuurverandering in het groen mbo kreeg het hao te maken met de ‘mas dip’, één jaar geen instroom vanuit het mao.” Bovendien was de HAS te lang blijven hangen in de traditionele, productiegerichte

TEKST EN
FOTOGRAFIE
pieter boetzkes

en'

opleidingen waarmee ze eind jaren '80 een hoogtepunt bereikte. Er volgden een aantal jaren waarin flink bezuinigd moest worden en er maar weinig kon. "Toen ik hier kwam in 1999 was de school ondertussen weer piekfijn op orde en was er weer ruimte. Wat ik moest doen was de mensen weer vertrouwen geven en zeggen 'kom op'. Daarmee kwam de innovatie die hier overigens altijd geweest is, weer op gang. Het resultaat zie je."

Innovatiecyclus

"Innovatie zet je in op een hoogtepunt", antwoord de scheidende CvB-voorzitter op de vraag hoe dat dan moet. "Met bedrijfskunde, milieu en plattelandsvernieuwing begin jaren '90 was de HAS in feite te laat. Je moet het huis verbouwen als de zon schijnt en het is belangrijk om het moment te managen als je van het ene naar het andere concept gaat."

De innovatiecyclus zoals wetenschapper Peter Robertson die in o.a. zijn boek 'Always change a winning team' propageert is voor Naaijens een belangrijke inspiratiebron. De innovatiecyclus voor de opleidingen Food, Design & Innovation en Toegepaste Biologie en het thema humane gezondheid en voeding was steeds hetzelfde. "Richting en doel bepaald, de kracht van de organisatie gebruiken – ontwikkelen in meerdere teams en overdragen aan een nieuw team – en springen op hoop van zegen, durven. De uiteindelijke vormen zijn echter heel verschillend. "Voor humane gezond-

heid en voeding bijvoorbeeld, hebben we geen opleiding neergezet, maar het Anton Jürgens Instituut." Met die innovatiecyclus kan de relatief kleine HAS Den Bosch volgens Naaijens een interessante gesprekspartners blijven voor zowel de multinationals als het mkb. "In die zin zijn we een uitzondering in het hoger onderwijs. We zijn er namelijk in geslaagd om HAS Kennistransfer als integraal onderdeel van de HAS te houden. Uitgangspunt daarbij is dat we niet zoals bij universiteiten eigenaar van de kennis worden. Geen getouwtrek om het intellectueel eigendom. De HAS Den Bosch maakt kennis zichtbaar en gaat er niet mee ondernemen."

Wakker maken

Dat uitgangspunt past goed bij de doelstellingen van de Groene Kennis Coöperatie, het innovatieplatform van de groene onderwijsinstellingen waar ook de HAS De Bosch is aangesloten. Naaijens is er positief over, maar heeft zeker ook kritische kanttekeningen. Er is wel degelijk een rol weggelegd voor de GKC als matchmaker, mediair, aanjager of soms zelfs wel regelaar, zo meent hij. Maar collega GKC-leden zouden wat hem betreft wel wat meer lef mogen tonen en zich meer eigenaar van het hele proces mogen voelen. "Soms wordt de GKC nog teveel als een paraplu gezien waaronder beschutting gezocht wordt. Ook als overlegplatform vindt hij de GKN nuttig. "Om na te denken over de visie op de samen-

leving en op het vak." Van de innovatieaanpak is hij minder gecharmeerd. "Innovaties komen op heel veel manieren tot stand en je kunt het niet met twintig tegelijk. Voor HAS Den Bosch gaat het om voeding, ondernemen en gezondheid en nog een paar van die dingen. Daarvoor mag je ons 's nachts wakker maken. Ik zou dus zeggen: beste instelling wat is je beleid, wat wil je, kan dat, kun je het alleen? Prima. "Wil je het met anderen samen doen, heb je hulp nodig? Dan is daar de GKC voor."

Eredivisie

Met haar 3000 studenten zal de HAS volgens Naaijens over een paar jaar nog steeds die relatief kleine en wendbare organisatie kunnen zijn. "Een zelfstandige organisatie die goed is in klein zijn en dus niet zeurt als je een keer niet met de grote jongens mag meepraten. En tegelijkertijd een organisatie die in de eredivisie speelt. Daarvoor heb je topspelers nodig."

Overleg met de collega's in het groene hbo, blijft volgens Naaijens heel zinvol. Je moet met elkaar over gemeenschappelijke zaken durven praten, zo vindt hij. De onderlinge verschillen tussen de groene hbo's staat dat niet in de weg en moeten zelfs zoals de Commissie Veerman zegt, gekoesterd worden. "In dat licht hebben we de minister ook gevraagd om die differentiatie te waarderen."

Adverteren?

Het tijdschrift vakblad groen onderwijs is het enige blad dat zich speciaal richt op het groene onderwijs en agrarische belangenorganisaties. Het verschijnt 15 maal per jaar. Met vakblad groen onderwijs kunt u dus gericht deze doelgroep benaderen.

Voor inlichtingen over advertentiemogelijkheden, vraag naar:
Pieter Boetzkes, Tormentilbeek 8, 5709 PK Helmond
Telefoon (0492) 55 69 03, Fax (0492) 55 69 04
E-mail pieter.boetzkes@silolo.nl

S*i*LO

Verschijningsstabel 2010

editie sluitingsdatum verschijning

10 24-08-2010 01-09-2010

11 21-09-2010 29-09-2010

12 12-10-2010 20-10-2010

13 02-11-2010 10-11-2010

14 23-11-2010 01-12-2010

15 07-12-2010 15-12-2010